

KULTURRÅDET

Strategi för Kulturrådets arbete med kultur för barn och unga

1 Inledning

Konst och kultur berikar barns och ungas liv. Litteratur, teater, dans, musik, film, bildkonst, kulturarv och andra konst- och kulturformer stimulerar barns och ungas nyfikenhet, fantasi och kreativa förmåga. Kulturupplevelser stärker förmågan till inlevelse i andra människors situation och ger ny kunskap om världen. Att få tillägna sig olika estetiska språk bidrar till barns och ungas sociala, intellektuella och emotionella utveckling.

Barns och ungas rätt till kultur är en prioriterad fråga i den nationella kulturpolitiken. Kulturrådet arbetar för att öka barns och ungas möjligheter att ta del av konst och kultur av hög kvalitet och att få skapa tillsammans med yrkesutövande konstnärer inom olika konstområden. Kulturrådets uppdrag är att verka för konstnärlig och kulturpolitisk utveckling och kulturens tillgänglighet genom att fördela och följa upp statliga bidrag och genom andra främjande åtgärder.

Kulturrådet har antagit denna strategi för att säkerställa att myndighetens arbete med kultur för barn och unga bedrivs strukturerat, målinriktat och långsiktigt. Strategin gäller från den 1 januari 2013 t.o.m. den 31 december 2015 och ska därefter revideras. Målen i strategin ska brytas ner i uppföljningsbara aktiviteter som inkluderas i myndighetens verksamhetsplanering och följs upp årligen.

Barn och unga syftar i denna strategi på barn upp till och med 18 år.

2 Utgångspunkter

Grunden för Kulturrådets arbete med kultur för barn och unga är de nationella kulturpolitiska målen, FN:s konvention om barnets rättigheter, samt Kulturrådets uppdrag som är formulerade i regleringsbrev och förordningar.

FN:s barnkonvention stadgar att barn upp till 18 år har rätt att ta del av konst och kultur och att uttrycka sig i konstnärlig form. Detta gäller varje barn, oavsett t.ex. kön, språk, religion, nationellt eller etniskt ursprung, ekonomisk situation, funktionshinder eller bostadsort.

Kulturrådets arbete ska bidra till att barns och ungas kulturella rättigheter tillvaratas. Att tillgodose dessa är dock ett delat ansvar för flera myndigheter, institutioner och organisationer på internationell, nationell, regional och kommunal nivå. Kulturella rättigheter måste också ses ur ett individuellt perspektiv, som barns och ungas rätt att delta i det konstnärliga och kulturella livet av eget intresse och på sina egna villkor.

Kulturrådet ska integrera ett barnperspektiv i myndighetens verksamhet. Det innebär att Kulturrådet inför beslut om bidrag och andra främjande åtgärder ska överväga hur beslutet påverkar barns och ungas möjligheter att delta i kulturell och konstnärlig verksamhet. Att anamma ett barnperspektiv handlar om attityder, kunskap och arbetssätt. Det speglar synen på barn och unga som fullvärdiga medborgare i det demokratiska samhället och kompetenta individer som ska bemötas med respekt i alla sammanhang. Aktuell kunskap om barns och ungas levnadsvillkor måste ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn.

Att integrera ett barnperspektiv innebär för Kulturrådet

- att genom bidragsgivning och andra främjande åtgärder bidra till genomförandet av den nationella kulturpolitiken avseende barn och unga,
- att säkerställa en hög kompetens inom myndigheten om kultur för barn och unga inom alla konstområden som myndigheten arbetar med,
- att genom uppföljning av Kulturrådets bidragsgivning och genom löpande omvärldsbevakning följa utvecklingen inom kulturområdet, både vad gäller kultur för barn och unga, och allmänt
- att genom årsredovisningar, budgetunderlag, rapporter och uppföljning ge regeringen underlag till den statliga kulturpolitiken vad gäller kultur för barn och unga.

3 Bidragsgivning och andra främjande åtgärder

Kulturrådet ska vid bidragsgivning ta särskild hänsyn till barns och ungas rätt till kultur. Det innebär att stödja produktion av konst och kultur särskilt avsedd för barn och unga och att stödja projekt och verksamheter som gör konst och kultur tillgänglig för barn och unga. Kulturrådet ska också stödja verksamheter där barn och unga får möjlighet att utveckla sina skapande förmågor tillsammans med professionella konstnärer eller inom ramen för kulturinstitutioners och professionella kulturorganisationers verksamhet.

Kulturrådets bidragsgivning ska bidra till konstnärlig utveckling så att barn och unga får möjligheter till starka konstnärliga upplevelser och att möta en mångfald av uttryck. Kulturrådet ska också främja nationell kunskapsutveckling och samverka kring metoder och arbetssätt som bidrar till att stärka barns och ungas rätt till kultur.

Konst och kultur har stor betydelse för barns utveckling. För att stärka barns kulturella rättigheter krävs samverkan med relevanta aktörer inom andra politikområden som utbildning, hälsa, och socialpolitik. Kulturrådets främjande åtgärder ska bidra till att konst och kultur av hög kvalitet för barn och unga får större utrymme i planering och medelstildelning på lokal, regional och nationell nivå och inom fler politikområden.

Kulturrådet ska vara en aktiv samverkanspart i relevanta nätverk som rör barn- och ungdomskultur både på internationell och på nationell nivå.

Mål

- Kulturrådets åtgärder bidrar till hög kvalitet och konstnärlig utveckling inom konst och kultur för barn och unga
- Barn- och ungdomsperspektivet är integrerat i kultursamverkansmodellen
- Kulturrådet är ett nationellt kunskapscentrum för metoder och arbetssätt som stärker barns och ungas tillgång till kultur
- Kulturrådets åtgärder bidrar till att utjämna skillnader i barns tillgång till kultur, med hänvisning till att barns kulturella rättigheter ska tillförsäkras varje barn utan åtskillnad oavsett t.ex. kön, språk, religion, nationellt eller etniskt ursprung, ekonomisk situation, funktionshinder eller bostadsort.
- Minst 30 procent av de verksamheter och projekt som finansiellt stöds av Kulturrådet har barn och unga som uttalad målgrupp.